

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2023 m. vasario 23 d. Nr. 21RE- (AG-43/03-2023)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Žydrūno Plytniko (posėdžio pirmininkas), Remigijaus Kalašnyko (pranešėjas), Ingos Lipnickienės ir Mindaugo Siaurio,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. X. skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022-12-22 sprendimo Nr. (23.24-08)327-97026 panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja X. X. (toliau – pareiškėja, Bendrovė) skundu Komisijos prašo panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2022-12-22 sprendimą Nr. (23.24-08)327-97026.

Paašškino, kad pareiškėja nesutinka su Inspekcijos sprendimu nutraukti mokestinės paskolos sutartį, nes Bendrovė patiria sunkumų dėl ženklaus kuro kainų padidėjimo, infliacijos bei prasidėjusio karo Ukrainoje (vairuotojai, Ukrainos piliečiai, neatvyko dirbti tolimųjų reisų vairuotojais. Dėl karo veiksmų, sustabdytas vizų išdavimas Baltarusijos ir Rusijos piliečiams, dėl ko dalis vairuotojų neatvyko dirbti). Bendrovės finansinė padėtis yra gera. Bendrovė turi automobilių, skirtų perparduoti, dvylika autovežių, kurie neturi lizingo, trūksta tik vairuotojų, bet turi įsipareigojimų bankui ir UAB BMP Finance, kas į mėnesį sudaro apie 4 000 Eur, sutartys baigsis 2023 metų 2 mėnesį ir 2023 metų 7 mėnesį. Dėl šios priežasties Bendrovei vienu metu sudėtinga vykdyti įsipareigojimus pagal Inspekcijos 2022-02-24 mokestinės paskolos sutartį Nr. (23.24-08) 327-15413, nes dar pareiškėja turi vėluojančių klientų, kurie neatsiskaito už atliktas paslaugas laiku. Bendrovė susiduria su laikiniais finansiniais sunkumais, yra finansiškai gyvybinga ir sugebės atsiskaityt (b. l. 1-2).

Atsakovė Inspekcija atsiliepimu į skundą prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paašškino, kad Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 88 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad, jeigu mokesčių mokėtojas nesilaiko mokestinės paskolos sutarties sąlygų, ji nutraukiama. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) ne kartą yra pasisakęs, kad MAĮ 88 straipsnio 7 dalies nuostatos numato tik vieną sąlygą mokestinės paskolos sutarčiai nutraukti – mokestinės paskolos sutarties sąlygų nevykdymą, todėl prieš priimdamas sprendimą dėl mokestinės paskolos sutarties nutraukimo mokesčių administratorius neprivalo atsižvelgti į priežastis, dėl kurių susidarė mokestinė nepriemoka bei nebuvo vykdoma mokestinės nepriemokos sutartis, mokestinės paskolos sutarčiai nutraukti pakanka, kad pareiškėja nevykdytų savo įsipareigojimo kiekvieną mėnesį mokėti įmokas (LVAT 2013-06-10 nutartis administracinėje

byloje Nr. A442-952/2013 ir 2013-07-04 nutartis administracinėje byloje Nr. A438-522/2013). Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo arba išdėstymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1998-11-17 įsakymu Nr. 268 (toliau – Taisyklės) 47 punkte numatyta, kad „Mokesčių administratorius priima sprendimą nutraukti mokestinės paskolos sutartį, jeigu mokėtojas nesilaiko mokestinės paskolos sutarties sąlygų“. Šiuo atveju, Inspekcija su pareiškėja buvo pasirašiusi 2021-01-26 mokestinės paskolos sutartį Nr. (23.24-08) 327-2505 dėl 34.716,26 Eur mokestinės nepriemokos sumokėjimo išdėstymo, laikotarpiu nuo 2021-01-13 iki 2022-12-25. Pareiškėjai nevykdant šios sutarties, ji buvo pakeista, atsižvelgiant į pareiškėjos prašymą ir buvo pasirašyta nauja 2022-02-24 mokestinės paskolos sutartis Nr. (23.24-08) 327-15413 pagal kurią pareiškėjai 29 716,26 Eur mokestinės nepriemokos sumokėjimas buvo išdėstytas, laikotarpiu nuo 2022-02-24 iki 2023-05-25. Pažymėtina, kad pasirašytos sutarties 9 ir 10 punktuose buvo nustatytos sąlygos, kad jeigu mokesčių mokėtojas nevykdo mokestinės paskolos sutarties sąlygų, tai Inspekcija turi teisę sutartį nutraukti, prieš tai raštu įspėjusi mokesčių mokėtoją. Pareiškėja netinkamai vykdė sutarties sąlygas, todėl Inspekcija pareiškėjai per VMI portalo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų srityje Mano VMI (toliau – Mano VMI) išsiuntė 5 įspėjimus apie ketinimą nutraukti sutartį: 1. 2022-04-10 įspėjimas Nr. (23.24-08) 327-23600, įteikta 2022-04-11; 2. 2022-06-12 įspėjimas Nr. (23.24-08)327-46994, įteikta 2022-06-13; 3. 2022-08-10 įspėjimas Nr. (23.24-08) 327-61833, įteikta 2022-08-11; 4. 2022-09-11 įspėjimas Nr. (23.24-08) 327-69795, įteikta 2022-09-11; 5. 2022-10-11 įspėjimas Nr. (23.24-08) 327-79351, įteikta 2022-10-11; 6. 2022-11-21 įspėjimas Nr. (23.24-08) 327-87837, įteikta 2022-11-21. Anksčiau nurodytų įspėjimų įkėlimo į „Mano VMI“ data laikoma jo įteikimo pareiškėjai data. Šiuo atveju, pareiškėja nevykdė mokestinės paskolos sutarties sąlygų, t. y. ji nemokėjo įmokų pagal sutartyje nustatytą grafiką ir jos pradelsti mokėjimai pagal minėtą sutartį vis didėjo, kaip matyti pirmo įspėjimo 2022-04-10 datai pradelsta suma buvo 1 981,08 Eur, o šešto įspėjimo 2022-11-21 datai – 11 886.48 Eur, todėl Inspekcija ir priėmė 2022-12-22 sprendimą Nr. (23.24-08) 327-97026 nutraukti 2022-02-24 mokestinės paskolos sutartį Nr. (23.04-08) 327-15413. Minėtas sprendimas pareiškėjai per Mano VMI buvo įteiktas 2022-12-22. Nagrinėjamos situacijos kontekste pažymėtina ir tai, kad pareiškėja 2022-05-26 Inspekcijai buvo pateikusi prašymą dėl 2022-02-24 mokestinės paskolos sutarties Nr. (23.04-08) 327-15413 sąlygų pakeitimo, tačiau Inspekcija įvertinusi pareiškėjos pateiktus duomenis 2022-07-19 priėmė sprendimą Nr. (23.24-08) 327-58828, kuriuo atsisakė pakeisti 2022-02-24 pasirašytos mokestinės paskolos sutarties Nr. (23.24-08) 327-15413 sąlygas. Inspekcija minėtą sprendimą kartu su 2022-07-18 išvada Nr. (23.31-08) 326-2864, kurioje išdėstė pareiškėjos prašymo netenkinimo motyvus, 2022-07-19 raštu Nr.(23.1-08 Mr) RNA-28281 išsiuntė pareiškėjai. Taigi iš anksčiau nurodytų duomenų, akivaizdu, kad Inspekcija 2022-12-22 sprendimą Nr. (23.24-08) 327-97026 nutraukti 2022-02-24 mokestinės paskolos sutartį Nr. (23.04-08) 327-15413 lėmė būtent pačios pareiškėjos veiksmai, todėl tenkinti pareiškėjos skundą jame išdėstytais argumentais nėra nei teisinio nei faktinio pagrindo (b. l. 22-27).

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Inspekcijos 2022-12-22 sprendimo Nr. (23.24-08)327-97026 pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad Inspekcija ir pareiškėja 2022-02-24 sudarė mokestinės paskolos sutartį Nr. (23.24-08)327-15413 29 716, 26 Eur sumai, išdėstymo/atidėjimo laikotarpis nuo 2022-02-24 iki 2023-05-25 (b. l. 29-32).

Pareiškėja 2022-05-26 pateikė prašymą Inspekcijai prašydama pakeisti 2022-02-25 mokestinės paskolos sutartį Nr. (23.24-08)327-15413, kurios neapmokėtas likutis 29 716,26 Eur išdėstant nuo 2022-07-25 iki 2023-05-25 (b. l. 54-55).

Inspekcija 2022-04-10 įspėjimu Nr. (23.24-08)327-23600 pareiškėją įspėjo apie ketinimą nutraukti 2022-02-24 mokestinės paskolos sutartį Nr. (23.24-08)327-15413 jeigu per 20 dienų nuo

įspėjimo įteikimo dienos nebus sumokėta 1981,08 Eur (b. l. 33). Įspėjimas pareiškėjai įteiktas 2022-04-11, perskaitytas 2022-04-15 (b. l. 34).

Inspekcija 2022-06-12 įspėjimu Nr. (23.24-08)327-46994 pareiškėją įspėjo apie ketinimą nutraukti 2022-02-24 mokestinės paskolos sutartį Nr. (23.24-08)327-15413 jeigu per 20 dienų nuo įspėjimo įteikimo dienos nebus sumokėta 5943,24 Eur (b. l. 36). Įspėjimas pareiškėjai įteiktas 2022-06-13, perskaitytas 2022-06-13 (b. l. 37).

Inspekcija 2022-07-19 raštu Nr. RNA-28281 pareiškėjai į prašymus pakeisti mokestinės paskolos sutartį nurodė, jog Inspekcija 2022-07-19 priėmė sprendimus Nr. (23.24-08)327-58825 ir Nr. (23.24-08)327-58828, kuriais nuspręsta nepakeisti 2022-02-27 sudarytos mokestinės paskolos sutarties Nr. (23.24-08)327-15413 ir 2022-02-24 mokestinės paskolos sutarties Nr. (23.24-08)327-15414 sąlygų. Pareiškėjai kartu su raštu buvo pateiktas Inspekcijos 2022-07-19 sprendimas Nr. (23.24-08)327-58828 nepakeisti 2022-02-24 mokestinės paskolos sutarties ir 2022-07-18 išvada dėl pareiškėjos prašymų pakeisti mokestinės paskolos sutartį Nr. (23.31-08)326-2864, kurioje siūloma netenkinti pareiškėjos pateiktų prašymų ir nepakeisti mokestinių paskolos sutarčių sąlygų (b. l. 56-64).

Inspekcija 2022-08-10 įspėjimu Nr. (23.24-08)327-61833 pareiškėją įspėjo apie ketinimą nutraukti 2022-02-24 mokestinės paskolos sutartį Nr. (23.24-08)327-15413 jeigu per 20 dienų nuo įspėjimo įteikimo dienos nebus sumokėta 7924,32 Eur (b. l. 39). Įspėjimas pareiškėjai įteiktas 2022-08-11, perskaitytas 2022-08-17 (b. l. 40).

Inspekcija 2022-09-11 įspėjimu Nr. (23.24-08)327-69795 pareiškėją įspėjo apie ketinimą nutraukti 2022-02-24 mokestinės paskolos sutartį Nr. (23.24-08)327-15413 jeigu per 20 dienų nuo įspėjimo įteikimo dienos nebus sumokėta 9905,40 Eur (b. l. 42). Įspėjimas pareiškėjai įteiktas 2022-09-11, perskaitytas 2022-09-29 (b. l. 43).

Inspekcija 2022-10-11 įspėjimu Nr. (23.24-08)327-79351 pareiškėją įspėjo apie ketinimą nutraukti 2022-02-24 mokestinės paskolos sutartį Nr. (23.24-08)327-15413 jeigu per 20 dienų nuo įspėjimo įteikimo dienos nebus sumokėta 11886,48 Eur (b. l. 45). Įspėjimas pareiškėjai įteiktas 2022-10-11 (b. l. 46).

Inspekcija 2022-11-21 įspėjimu Nr. (23.24-08)327-87837 pareiškėją įspėjo apie ketinimą nutraukti 2022-02-24 mokestinės paskolos sutartį Nr. (23.24-08)327-15413 jeigu per 20 dienų nuo įspėjimo įteikimo dienos nebus sumokėta 11886,48 Eur (b. l. 48). Įspėjimas pareiškėjai įteiktas 2022-11-21, perskaitytas 2023-01-18 (b. l. 49).

Inspekcijos viršininkas 2022-12-22 sprendimu Nr. (23.24-08)327-97026 vadovaudamasis MAĮ 88 straipsniu ir 14 straipsnio 7 dalimi, Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo arba išdėstymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 1998-11-17 įsakymu Nr. 268, remdamasis tuo, kad Mokesčių mokėtojas nesilaikė mokestinės paskolos sutarties sąlygų nusprendė nutraukti 2022-02-24 mokestinės paskolos sutartį Nr. (23.24-08) 327-15413 (b. l. 51).

MAĮ nustato pagrindines sąvokas ir taisykles, kurių būtina laikytis vykdant mokesčių įstatymus, pagrindinius apmokestinimo mokesčiais teisinio reglamentavimo principus, įtvirtina Lietuvos Respublikoje taikomų mokesčių sąrašą, nustato mokesčių administratoriaus funkcijas, teises ir pareigas, mokesčių mokėtojo teises ir pareigas, mokesčių apskaičiavimą ir sumokėjimą, mokesčio bei su juo susijusių sumų priverstinio išieškojimo bei mokestinių ginčų nagrinėjimo tvarką (1 straipsnis).

Pagal MAĮ 88 straipsnio 7 dalį, jeigu mokesčių mokėtojas nesilaiko mokestinės paskolos sutarties sąlygų, ji nutraukiama. Šiuo atveju už mokestinę paskolą sumokėta palūkanų suma perskaičiuojama atsižvelgiant į faktiškai pasinaudotą mokestinės paskolos sumą, o nuo likusių nesumokėtų sumų nepertraukiamai šio Įstatymo 96–98 straipsnių nustatyta tvarka skaičiuojami delspinigiai. Mokestinės paskolos sutartis taip pat nutraukiama, jei mokesčių mokėtojui iškeliami bankroto byla.

Taisyklės reglamentuoja prašymo atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą ar administracinį teisės pažeidimą mokėjimą pateikimą ir nagrinėjimą,

sprendimo atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimą priėmimą ir vykdymą, sprendimo atidėti arba išdėstyti baudos už administracinį nusižengimą mokėjimą priėmimą ir vykdymą supaprastinto proceso tvarka, mokestinės paskolos sutarties sudarymo ir vykdymo sąlygas, sprendimo pakeisti mokestinės paskolos sutartį ir ją nutraukti priėmimą (1 punktas).

Taisyklių 47 punkte nustatyta, kad mokesčių administratorius priima sprendimą nutraukti mokestinės paskolos sutartį, jeigu mokėtojas nesilaiko mokestinės paskolos sutarties sąlygų. Mokestinės paskolos sutartis taip pat nutraukiama, jeigu mokesčių mokėtojui iškeliamą bankroto arba restruktūrizavimo byla arba asmeniui paskirta bauda už administracinį nusižengimą yra pakeičiama viešaisiais darbais.

LVAT savo praktikoje ne kartą yra pažymėjęs, jog prieš priimdamas sprendimą dėl mokestinės paskolos sutarties nutraukimo, mokesčių administratorius neprivalo atsižvelgti į priežastis, dėl kurių susidarė mokestinė nepriemoka bei nebuvo vykdoma mokestinės paskolos sutartis – esminė sąlyga mokestinės paskolos sutarčiai nutraukti yra pats sutarties sąlygų nevykdymo faktas (*LVAT 2005-08-30 nutartį administracinėje byloje Nr. A8-871/2005; 2011-04-11 nutartį administracinėje byloje Nr. A438-962/2011; 2020-07-01 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1585-602/2020 ir kt.*).

Mokestinės paskolos sutarties 9 punkte nurodyta, jog mokesčių administratorius turi teisę nutraukti sutartį, jei mokesčių mokėtojas nevykdo sutarties sąlygų, jei atidėtos/išdėstytos mokestinės nepriemokos/AN baudos apskaičiavimo pagrindumas apskundžiamas arba jei mokesčių mokėtojui iškelta nemokumo byla/paskirta AN bauda yra pakeičiama viešaisiais darbais. Likusi nesumokėta pagal šią sutartį atidėtoji/išdėstytoji mokestinės nepriemokos/AN baudos dalis išieškoma MAĮ nustatyta tvarka. Taip pat pagal 10 punktą, mokesčių administratorius, prieš nutraukdamas sutartį, įteikia mokesčių mokėtojui Įspėjimo FR1093 formą, patvirtintą Inspekcijos viršininko 2011-05-26 įsakymu Nr. VA-71, apie ketinimą nutraukti sutartį, išskyrus atvejus, kai sutartis nutraukiama dėl to, kad mokesčių mokėtojui iškeliamą nemokumo byla. Jeigu asmuo, kuriam paskirta AN bauda, nesilaiko sutarties sąlygų ir laiku nesumoka AN baudos dalies pagal sutarties grafiką, sutartis be atskiro mokesčių administratoriaus įspėjimo taip pat gali būti nutraukiama, praėjus 5 darbo dienoms nuo Sutarties grafike numatytos įmokos mokėjimo dienos.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjai ir Inspekcijai sudarius mokestinės paskolos sutartį, pareiškėja įsipareigojo pagal mokėjimo grafiką vykdyti mokėjimus. Inspekcija, negavusi laiku pagal įsipareigojimą priklausomų mokėti įmokų, pareiškėjai išsiuntė 2022-04-10, 2022-06-12, 2022-08-10, 2022-09-11, 2022-10-11 ir 2022-11-21 įspėjimus, kurie pareiškėjos buvo perskaityti, t. y. pareiškėja žinojo ir buvo susipažinusi apie Inspekcijos siunčiamų įspėjimų esmę ir pasekmes, jog nevykdant mokėjimų, mokestinės paskolos sutartis bus nutraukta. Pareiškėja, pagal bylos duomenis Inspekcijai nepateikė jokių konkrečių įrodymų/prašymų/paaiškinimų apie nevykdomą mokestinės paskolos sutartį, o Inspekcija, vadovaudamasi MAĮ 88 straipsniu, Taisyklių 47 punktu, mokestinės paskolos sutarties sąlygomis bei suformuluota LVAT praktika, pagrįsta nutraukė sudarytą mokestinės paskolos sutartį. Teigti, jog Inspekcija pažeidė teisės aktų nuostatas ar neišsamiai bei nepagrįstai priėmė ginčijamą 2022-12-22 sprendimą Nr. (23.24-08)327-97026, Komisija neturi nei teisinio, nei faktinio pagrindo, dėl ko pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta aukščiau bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminių administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos X. X. skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022-12-22 sprendimo Nr. (23.24-08)327-97026 panaikinimo atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Žydrūnas Plytnikas

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

Inga Lipnickienė

Mindaugas Siaurys